

آشنایی با دیوان محاسبات فرانسه

به کوشش: احسان حاجی باقری
اداره کل روابط عمومی و امور بین الملل
دیوان محاسبات کشور

اسفند ۱۳۹۶

کپی رایت: استفاده از این مطلب با ذکر منبع بلامانع است.

جایگاه:

دیوان محاسبات در فرانسه نهادی است که وظیفه آن حسابرسی مصارف و منابع مالی کشور است. مستقل از مجلس و دولت است. دارای سیستم قضایی حسابرسی است. مسئولیت نظارت بر اجرای قوانین مالی در دولت و تأیید حسابهای دولتی را بر عهده دارد. در ارزیابی سیاستهای عمومی کشور، سهیم است.

ارزشها: استقلال، شنیدن بیطرفانه، مسئولیت جمعی

استقلال

دیوان از بدو تاسیس در سال ۱۸۰۷ تاکنون به عنوان یک نهاد مستقل عمل کرده است که استقلال دیوان در قانون اساسی کشور در اصلاحیه سال ۲۰۰۱ نیز اشاره شده است. استقلال دیوان محاسبات همچنین نشأت گرفته از استقلال قضات (مقامات) آن نیز میباشد چرا که این افراد به صورت دائمی منصوب میگرددند و توسط هیچ مقامی قابل عزل نیستند. به این موضوع در اصلاحیه قانون سال ۲۰۰۶ پرداخته شده است. این مصونیت قضایی سایر کارکنان اداری که دارای منصب قضا نمی باشند را نیز در بر میگیرد.

شنیدن بیطرفانه

بر اساس قواعد حقوق شهروندی حاکم بر اتحادیه اروپا، قضات میبایستی در تمامی مراحل رسیدگی، به خوبی و به شکلی بی طرفانه به اظهارات خوانندگان گوش فرا دهند. دیوان محاسبات فرانسه نیز از این قاعده مستثنی بوده و قضات آن در تمامی مراحل رسیدگی، اظهارات کارگزاران دولتی را استماع می نمایند.

مسئولیت جمعی

در دیوان محاسبات فرانسه، برای جلوگیری دخیل شدن منافع و یا اولویتهای شخصی، تصمیم گیری ها به صورت جمعی و مشورتی اتخاذ می گردد.

مأموریتها: رسیدگی، حسابرسی، ارزیابی، صدور تأییدیه

دیوان محاسبات فرانسه بر اساس اصل ۲-۴۷ قانون اساسی این کشور و با هدف اطمینان یابی از مصرف صحیح، اثربخش و کارآمد منابع مالی دولت، اقدام به رسیدگی، حسابرسی، ارزیابی و صدور تأییدیه برای حسابهای دولتی می نماید.

ساختار:

حوزه ریاست کل:

- رئیس کل
- یک دبیرکل و دو معاون دبیرکل: این افراد زیر نظر رئیس کل فعالیت مینمایند و مسئولیت اداره دپارتمان های دیوان محاسبات (مالی، منابع انسانی، روابط عمومی و امور بین الملل، مطالعات و غیره) را عهده دار هستند.

- هفت اتاق حسابرسی (معاونین رئیس کل در حوزه امور فنی و حسابرسی هستند)

- اتاق های حسابرسی منطقه ای و محلی (دیوان محاسبات استانیها) (RTCAs)

- حسابرسان

وظایف رئیس کل

- تعیین سیاستهای کلی سازمان پس از مشورت با دادستان دیوان محاسبات فرانسه
- تقسیم دستگاه های مورد رسیدگی میان ۷ اتاق حسابرسی و تعیین برنامه سالانه اتاقها براساس پیشنهادات رؤسای اتاقها
- مدیریت دپارتمان ها، حسابرسان و کارکنان دیوان محاسبات فرانسه

مسئولیت‌های شغلی رئیس کل

- رئیس دادگاه بودجه و انضباط مالی (CDBF)
- رئیس شورای عالی مالیه عمومی (HCFP)
- رئیس شورای کسورات اجباری (CPO)
- رئیس شورای عالی دیوان محاسبات فرانسه
- رئیس کمیسیون تحقیقات هزینه و کارایی خدمات دولتی
- رئیس شورای عالی اتاق های حسابرسی منطقه ای و سرزمینی (RTCAs)
- حسابرس خارجی یونسکو
- حسابرس خارجی سازمان توسعه و همکاریهای اقتصادی (OECD)
- حسابرس خارجی دادگاه کیفی بین المللی
- حسابرس خارجی برنامه غذای جهانی (WFP)

حوزه دفتر دادستان کل:

- یک نفر دادستان کل
- یک نفر دادستان شعبه یک (از نظر جایگاه، معاون اول دادستان کل می باشد)
- ۴ نفر دادستان شعب ۲ الی ۴ (معاونین دادستان کل تلقی می گردند)
- ۲ مدیر پروژه
- کادر اداری

جایگاه دادستان کل:

دادستان کل دیوان محاسبات فرانسه، هم طراز رئیس کل دیوان محاسبات است و با پیشنهاد رئیس جمهور فرانسه و پس از تصویب هیأت وزیران، با حکم رئیس جمهور منصوب می گردد.

وظایف:

- رئیس دادستان های مالی اتاق های حسابرسی منطقه ای و محلی (رئیس دادستان های دیوان محاسبات استانها)
 - تبیین نظرات دیوان محاسبات کشور
 - کمک به اجرای قوانین دیوان محاسبات و نظارت بر اقدامات آن
 - واسطه میان حسابرسان و دستگاههای اجرایی
 - واسطه میان دیوان محاسبات و دادگاه بودجه و انضباط مالی (CDBF) (مقام قضائی)
 - نظارت بر حسن اجرای قوانین در دستگاههای دولتی
 - نظارت بر اجرای صحیح قوانین و مقررات در دیوان محاسبات
 - ایجاد وحدت رویه قضایی میان ستاد و ادارات منطقه ای و سرزمینی دیوان محاسبات و نظارت بر حسن اجرای آن
 - نظارت بر امور حسابرسی (قبل، حین و بعد از حسابرسی)
- قبل از انجام حسابرسی: اظهار نظر در خصوص پیشنهادات رئیس کل برای تدوین برنامه سالانه حسابرسی دیوان
- حین حسابرسی: رابطه میان حسابرسان و دستگاه اجرایی: تحقیق و تفحص، ارائه اسناد و غیره (در صورتی که دستگاه در ارائه اسناد ممانعت بعمل آورد، علیه آن توسط دادستان کل اعلام جرم می شود).
- بعد از انجام حسابرسی: ارزیابی کیفیت گزارشات حسابرسی – تذکر به وزرا در خصوص تخلفات دستگاههای اجرایی – اعلام جرم به قوه قضائیه در خصوص کشف جرائم مالی مانند اختلاس در حین حسابرسی

استخدام نیروی انسانی:

دیوان محاسبات فرانسه در سال ۲۰۱۴ اقدام به استخدام ۷۲۵ نفر کارمند جهت بکارگیری در بخشهای دادرایی، حسابرسی و اداری نمود. بخشی از این افراد از میان کارشناسان بخش خصوصی و برخی دیگر از میان کارکنان سایر دستگاههای دولتی بکارگیری شدند.

افزون بر آن در پایان سال ۲۰۱۳، تعداد ۸ نفر رئیس اتاق حسابرسی، ۱۴۲ نفر حسابرس کل، ۶۶ نفر سرحسابرس ارشد و ۱۷ نفر حسابرس به استخدام این دیوان درآمدند که ۷۲۵ نفر فوق الذکر تحت سرپرستی این افراد فعالیت می نمایند.

بر اساس قانون سال ۱۹۷۶، تعداد ۱۲ نفر از حسابرسان کل، برای یک دوره ۵ ساله که قابل تکرار نیست، منصوب می گردند.

مخبران خارجی:

دیوان محاسبات فرانسه با هدف استفاده از ظرفیت فنی سایر دستگاه‌های دولتی، اقدام به بکارگیری کارشناسان دولتی برای یک دوره ۶ ساله و یا یک دوره ۲ ساله می‌نماید. این افراد به قضات دیوان محاسبات در امر رسیدگی مشاوره فنی و تخصصی می‌دهند. تعداد ۸۰ نفر از این افراد در پایان سال ۲۰۱۳ در دیوان محاسبات بکارگیری شدند.

چگونگی انتصاب قضات (The magistrates of the Court):

- رئیس کل، دادستان کل، رؤسای اتاق‌های حسابرسی، حسابرسان کل با تصمیم هیأت وزیران و توسط رئیس جمهور کشور منصوب می‌گردند.
- دادستان کل، دادستان‌ها، دبیرکل، معاونین دبیرکل، حسابرسان (از پائین‌ترین تا بالاترین سطوح) با حکم رئیس جمهور کشور، منصوب می‌گردند.
- کلیه کادر فنی دیوان محاسبات فرانسه اعم از رئیس کل، دادستان کل، دادستان‌ها، دبیرکل، معاونین دبیرکل، حسابرسان (از پائین‌ترین تا بالاترین سطوح)، اصطلاحاً قاضی (Magistrate) نامیده می‌شوند.
- در دیوان محاسبات فرانسه (به جز ادارات منطقه ای و سرزمینی)، تعداد ۲۴۶ قاضی (Magistrate) فعالیت می‌نمایند. دلیل اطلاق نام قاضی به کادر فنی دیوان محاسبات فرانسه، وجود کلمه دادگاه (court of audit) در نامگذاری دیوان محاسبات فرانسه است.
- بالاترین مقام در میان حسابرسان (قضات) در دیوان محاسبات فرانسه، حسابرس کل پایه یک می‌باشد.

سلسله مراتب حسابرسان در دیوان محاسبات فرانسه:

- حسابرس: auditeur de 2e classe
- حسابرس ارشد: auditeur de 1re classe
- سر حسابرس: conseiller référendaire de 2e classe
- سر حسابرس ارشد: conseiller référendaire de 1re classe
- حسابرس کل پایه ۲: Réintégré
- حسابرس کل پایه ۱: conseiller maître

فرآیند انجام حسابرسی:

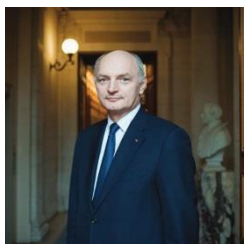
هیأت‌های حسابرسی ضمن مراجعه به دستگاه‌های مورد رسیدگی، صورتهای مالی را بررسی نموده و گزارشات لازم را تهیه نموده و به دادسرای دیوان محاسبات ارائه می نمایند. گزارشات در یکی از شعب دادسرای دیوان محاسبات مطرح گردیده و پس از تأیید تخلفات مالی و یا انحراف از قوانین و مقررات، تصمیمات لازم بصورت مشورتی اتخاذ می گردد.

اطلاع رسانی به شهروندان:

دیوان محاسبات فرانسه طبق اصل ۱۵ بیانیه حقوق بشر که اشعار می‌دارد: "شهروندان این حق را دارند که از مسئولین دولتی در قبال مسئولیتشان سوال نمایند."، گزارشات خود را از سال ۲۰۱۲ در پایگاه اینترنتی (www.ccomptes.fr) یا حساب توئیتر ([@Courdescomptes](https://twitter.com/Courdescomptes)) دیوان محاسبات فرانسه، جهت اطلاع شهروندان از اقدامات مسئولیت دولتی کشور، منتشر می نماید.

رئیس کل (First President)

آقای دیدیه میگو از تاریخ ۱۱ مارس ۲۰۱۰ تاکنون رئیس کل دیوان محاسبات فرانسه می باشد. نامبرده با حکم رئیس جمهوری فرانسه جایگزین آقای فیلیپ سوگن گردید.

زندگینامه:

تاریخ تولد:

۶ ژوئن ۱۹۵۲ (دارای ۶۵ سال سن).

تحصیلات:

- فارغ التحصیل موسسه مطالعات سیاسی لیون
- لیسانس حقوق
- دیپلم تحصیلات تکمیلی در رشته حقوق دولتی
- دیپلم تحصیلات تکمیلی در رشته علوم سیاسی

نشان های دولتی:

دارنده نشان فرماندهی لژیون افتخار

سوابق کاری:

- از تاریخ ۱۱ مارس ۲۰۱۰ تاکنون: رئیس کل دیوان محاسبات فرانسه
- ۲۰۰۷ تا ۲۰۱۰: رئیس کمیسیون نظارتی مالیه، اقتصاد کلان و بودجه مجلس شورای ملی فرانسه
- ۱۹۸۸ تا ۲۰۱۰: معاون پارلمانی دپارتمان ایزق (شهرستانی واقع در جنوب شرق فرانسه)
- ۱۹۹۵ تا ۲۰۱۰: شهردار ناحیه سه سن (از توابع شهرستان ایزق)
- ۱۹۹۳ تا ۱۹۹۷: قاضی ارشد دیوان عالی عدالت

دادستان کل (General Prosecutor)

آقای ژیل ژوئنت، دادستان دیوان محاسبات فرانسه می باشد.

زندگینامه:

تاریخ تولد:

۲۲ مه ۱۹۵۰ (دارای ۶۷ سال سن)

تحصیلات:

- فارغ التحصیل موسسه مطالعات سیاسی پاریس (لیسانس مدیریت دولتی – فوق لیسانس جمعیت شناسی)
- لیسانس حقوق
- فارغ التحصیل مرکز علوم اداری کشور: École nationale d'administration (ENA)

سوابق کاری:

- ۲۷ ژولای ۲۰۱۲: انتصاب به عنوان دادستان دیوان محاسبات فرانسه
- ۲۵ فوریه ۲۰۱۱: انتصاب به عنوان رئیس کمیته اقتصادی تولیدات سلامت
- ۱۹۷۷ لغایت ۲۰۰۹: حسابرس، حسابرس ارشد، سر حسابرس ارشد، حسابرس کل پایه دو، حسابرس کل پایه یک دیوان محاسبات فرانسه
- ۱۹۹۷ لغایت ۱۹۹۸: دبیرکل دیوان محاسبات فرانسه

منبع: سایت رسمی دیوان محاسبات فرانسه: www.ccomptes.fr